

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра права Європейського Союзу**

С И Л А Б У С

**навчальної дисципліни
«ПРАВО ЗОВНІШНІХ ЗНОСИН
(В Т. Ч. ДИПЛОМАТИЧНА І КОНСУЛЬСЬКА СЛУЖБА)»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність – 293 «Міжнародне право»
Освітня програма/спеціалізація – «Міжнародне право»
Статус дисципліни – за вибором студента
Рік набору – 2017

Викладач – Єфремова Катерина Вікторівна,
доцентка кафедри права Європейського Союзу, кандидатка юридичних наук,
доцентка

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Право зовнішніх зносин (в т. ч. дипломатична і консульська служба)» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 12 с.

Розробник

Єфремова Катерина Вікторівна – доцентка кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

Гарант освітньої програми

Комарова Тетяна В'ячеславівна – доцентка кафедри права Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного права
(протокол № 3 від 7 листопада 2017 р.)

Оновлену версію затверджено на засіданні кафедри
права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2020 р.)

Завідувач кафедри

Яковюк Іван Васильович

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Право зовнішніх зносин (в т. ч. дипломатична і консульська служба)
Вид навчальної дисципліни	За вибором студента, належить до циклу навчальних дисциплін загальної фахової підготовки.
Викладач	Єфремова Катерина Вікторівна, к.ю.н., с.н.с., доцентка кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 098 22 313 98
E-mail	k.v.yefremova@nlu.edu.ua
Консультації	Викладач перебуває на кафедрі відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій. Вул. Динамівська, 4, ауд. 810.
Онлайн консультації:	Ідентифікатор конференції Zoom: 479 372 2197, код доступу: 135200

Анотація навчальної дисципліни

Предмет навчальної дисципліни право зовнішніх зносин (в т. ч. дипломатична і консульська служба), як підгалузь міжнародного права, включає в себе норми дипломатичного, консульського, права спеціальних місій та дипломатичного права міжнародних організацій, що регулюють суспільні відносини у сфері офіційної діяльності держав у міжнародних відносинах за допомогою відповідних органів зовнішніх зносин.

У навчальній дисципліні розглядаються поняття, структура, джерела, історія становлення і розвитку права зовнішніх зносин, дипломатичного та консульського права як галузі міжнародного права; поняття органів зовнішніх зносин держави, їх класифікація; порядок утворення дипломатичних представництв та процедура призначення дипломатичного представника; правовий статус постійних дипломатичних представництв, спеціальних місій та консульських установ; поняття та зміст дипломатичних і консульських привілеїв й імунітетів.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування знань про правове регулювання порядку здійснення офіційної діяльності держав у міжнародних відносинах за допомогою відповідних органів зовнішніх зносин.

Завдання:

- вивчення існуючих теоретичних проблем співвідношення дипломатії та дипломатичного права;
- розкриття повноважень державних органів зовнішніх зносин різних держав і України;
- аналіз порядку встановлення, реалізації та припинення дипломатичних та консульських зносин;
- з'ясування основних положення національного законодавства про діяльність органів зовнішніх зносин України та органів зовнішніх зносин іноземних держав на території України;
- розкриття порядку заснування та припинення діяльності дипломатичних представництв та консульських установ, їх функції;
- з'ясування поняття й юридичної природи дипломатичних і консульських імунітетів та привілеїв; зміст основних імунітетів і привілеїв;
- аналіз і тлумачення норм дипломатичного та консульського права й вітчизняного законодавства з питань діяльності органів зовнішніх зносин; використовувати дані науки

міжнародного права для підвищення професійних знань; застосовувати теоретичний матеріал у професійній діяльності.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми. Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Економічна теорія», «Історія міжнародного права», «Міжнародне публічне право», «Основи геополітики».

Кореквізити: «Універсальні та регіональні системи захисту прав людини», «Право міжнародних організацій», «Право європейського союзу».

Постреквізити: «Інституційне право Європейського Союзу», «Правове регулювання відносин України з Європейським Союзом», «Право Європейського Союзу в сфері юстиції та внутрішніх справ», «Європейський Союз в міжнародних відносинах».

Мова навчання – українська.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН 1 - знати стан основних проблем і коло джерел дипломатичного та консульського права; стан кодифікації норм у цій галузі; стан розвитку вітчизняного законодавства з питань діяльності органів зовнішніх зносин;

РН 2 - знати основні положення національного законодавства про діяльність органів зовнішніх зносин України та органів зовнішніх зносин іноземних держав на території України;

РН 3 - знати систему органів зовнішніх зносин; місце дипломатичних представництв та консульських установ у цій системі;

РН 4 - розуміти порядок заснування та припинення діяльності дипломатичних представництв та консульських установ, їх функції;

РН 5 - знати поняття й юридичну природу дипломатичних і консульських імунітетів та привілеїв; зміст основних імунітетів і привілеїв, якими користуються дипломатичні представництва й консульські установи та їх персонал;

РН 6 - розуміти основні принципи права спеціальних місій та дипломатичного права міжнародних організацій;

РН 7 - уміти аналізувати і тлумачити норми дипломатичного та консульського права й вітчизняного законодавства з питань діяльності органів зовнішніх зносин;

РН 8 - уміти використовувати дані науки міжнародного права для підвищення професійних знань;

РН 9 - уміти застосовувати теоретичний матеріал у професійній діяльності та реалізувати здобуті знання на практиці.

Розклад занять з навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання

Тиждень	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
1	1. Історія становлення права зовнішніх зносин: поняття, структура, джерела		
2	2. Державні органи зовнішніх зносин		

3	3. Постійне дипломатичне представництво	1. Історія становлення права зовнішніх зносин: поняття, структура, джерела <i>Література: 1,2;3, 6-10, 13</i>	Комплексний характер правового регулювання зовнішніх зносин
4	4. Поняття і правова природа дипломатичних привілеїв та імунітетів	2. Державні органи зовнішніх зносин <i>Література: 1-4, 5-7, 15-17</i>	Механізм вироблення і здійснення зовнішньої політики України.
5	5. Консульське право	3. 1. Заснування постійного дипломатичного представництва. Призначення глав дипломатичних представств <i>Література: 1-6, 14-16-</i>	
6	6. Право спеціальних місій	3.2. Дипломатичний корпус. Дипломатичне старшинство. <i>Література: 1-6, 8-9</i>	Обставини, що впливають на діяльність дипломатичних представств (розірвання або тимчасове припинення дипломатичних зносин; збройний конфлікт між державами; докорінні соціальні чи політичні зміни; втрата міжнародної правосуб'єктності)
7	7. Дипломатичне право міжнародних організацій	4. Поняття і правова природа дипломатичних привілеїв та імунітетів <i>Література: 1-6, 14-17</i>	
8	8. Дипломатичні контакти	Колоквіум 5. Консульське право <i>Література: 3-6, 8, 11, 17, 20-21</i>	Поняття консульського патенту. Видача екзекватури.
9	9. Дипломатичні переговори як форма офіційного спілкування	6. Право спеціальних місій <i>Література: 1-7</i>	

10	10. Підготовка та етапи проведення дипломатичних переговорів	7. Дипломатичне право міжнародних організацій <i>Література: 1-6, 11,12</i>	Привілеї та імунітети персоналу постійних
11		8.1. Дипломатичні візити та прийоми <i>Література: 1-6, 19</i>	Неофіційні та напівофіційні візити.
12	11. Особливості ведення різних видів міжнародних переговорів	8.2. Дипломатичне листування <i>Література: 1-8</i>	
13	12. Конференційна дипломатія	9. Дипломатичні переговори як форма офіційного спілкування <i>Література: 1-6, 8-9</i>	Історія інституту переговорів
14		10.1. Підготовка до проведення дипломатичних переговорів <i>Література: 1-6, 16</i>	Види переговорних концепцій
15		Колоквіум 10.2. Етапи і функції проведення дипломатичних переговорів <i>Література: 1-6,</i>	.
16		11. Особливості ведення різних видів міжнародних переговорів <i>Література: 8-10, 11, 12</i>	Інституційний мультилатералізм та переговорний процес
17		12. Конференційна дипломатія <i>Література: 1-7, 11-12</i>	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, статистичних даних та матеріалів експертно-аналітичних центрів тощо;
- робота над кейсами з питань діяльності банків і банківської системи;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквіумів та заліку.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у: Плани практичних занять і завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Дипломатичний протокол та етикет».

Інформаційне забезпечення курсу

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.

2. Конвенція про привілеї та імунітети Організації Об'єднаних Націй від 13 лютого 1946 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_150#Text

3. Конвенція про привілеї та імунітети спеціалізованих установ ООН від 21 листопада 1947 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_170#Text

4. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text

5. Конвенція про охорону персоналу Організації Об'єднаних Націй та зв'язаного з нею персоналу від 09 грудня 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_025#Text

6. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру від 14 березня 1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_254#Text

7. Конвенція про спеціальні місії від 8 грудня 1969 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_092#Text

8. Віденська конвенція про консульські зносини від 4 квітня 1963 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text

9. Конвенція держав-учасниць ГУУАМ про взаємне надання допомоги з консульських питань від 7 червня 2001 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_097#Text

10. Про дипломатичну службу: Закон України від 20 вересня 2001 р. № 2728-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>

11. Про дипломатичні ранги України: Закон України від 28 листопада 2002 р. № 253-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/253-15#Text>

12. Про затвердження Положення про Представництво Міністерства закордонних справ України на території України: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 липня 2002 р. № 1050. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1050-2002-п#Text>

13. Про відкриття дипломатичних або консульських представництв України: Постанова Верховної Ради України від 3 березня 1993 р. № 3037-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3037-12#Text>

14. Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні: Указ Президента України від 10 червня 1993 р. № 198/93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/93#Text>

15. Про Міністерство економіки України: Указ Президента України від 23 жовтня 2000 р. № 1159/2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/634/2011#Text>

16. Про відкриття дипломатичних або консульських представництв України: Постанова Верховної Ради України від 3 березня 1993 р. № 3037-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3037-12#Text>

17. Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні: Указ Президента України від 10 червня 1993 р. № 198/93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/93#Text>

18. Про затвердження Положення про акредитацію співробітників дипломатичних і консульських установ іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх представництв, інших іноземних організацій: Наказ Міністерства закордонних справ України від 13 січня 2003 р. № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0062-03#Text>

Основна література

1. Блищенко І. П. Дипломатическое право: учеб. Пособие. 2-е изд., испр. и доп. Москва: Высш. шк., 1990. 287 с.

2. Гулієв А. Д. Право зовнішніх зносин: підручник. Київ: НАУ, 2012. 488 с.

3. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби: навч. посіб. Київ: Либідь, 1998. 248 с.

4. Дипломатичне і консульське право. Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп.

Київ: Знання, 2006. 372 с.

5. Репецкий В. М. Дипломатичне і консульське право. 2-е вид., переробл. і доповн. Київ: Знання, 2006. 372 с.

6. Смирнов Ю. М. Консульское право: практика применения: курс лекций. Москва: НИМП, 2001. 352 с.

7. Соловьев Э. Я. Основы дипломатического права: учеб. пособие. Москва: Осъ-89, 2005. 144 с.

8. Сардачук П. Д., Кулик О. П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи. Навчальний посібник. Київ: Україна, 2001. 176 с.

9. Дипломатическое и консульское право: Учеб.-метод. пособие / М. А. Баймуратов (сост.). Одесса: Одесский гос. ун-т; Юрид. ин-т, 1996. 28 с.

10. Репецкий В. Дипломатичне та консульське право. Київ, 2006. 372 с.

11. Міжнародні організації : навч. посібник / за ред. О. С. Кучика, ЛНУ ім. І. Франка. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2007. 749 с.

12. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Кутайні З. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 440 с.

13. Блажей В. В. Правові засади організації дипломатичної служби України (за національним законодавством) // Наук. вісн. дипломат. акад. України. Вип. 1. Київ, 1998. С. 178–186.

14. Федчишин С. А. Дипломатичне представництво України за кордоном: сучасні проблеми організації та правового забезпечення: монографія / за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Харків: ФІНН, 2011. 264 с.

15. Асланян А. Г. Адміністративно-правові засади діяльності дипломатичних представництв іноземних держав в Україні // Вісн. Харк. Нац. ун-ту внутр. справ. Харків. 2010. № 4 (51), ч. 2. С. 87-96.

16. Гуменюк Б. Встановлення дипломатичних відносин, відкриття дипломатичних представництв, припинення дипломатичної місії // Політика і час. 1997. 5 (№ 5-6). С. 70-75.

17. Лозінська С. В. Використання діяльності почесних консулів в роки незалежності України // Вісн. Хмельн. ін-ту регіон. управління та права. Наук. часоп. 2002. № 1. С. 142-146.

18. Лозінська С. В. Зародження і становлення правового інституту консульства в Україні // Вісн. Хмельн. ін-ту регіон. управління та права. Наук. часоп. 2002. № 3. С. 157-161.

19. Музика А. І. Функціональні завдання постійних дипломатичних представництв та засоби їх здійснення // Держава і право. Юрид. і політ. науки. 2006. Вип. 34. С. 523-529.

20. Павлиш С. До питання про правовий статус консула // Підприємництво, госп-во і право. 2002. № 8. С. 90-93.

21. Святун О. В. Сучасні тенденції розвитку інституту консульського захисту // Актуальні пробл. міжнар. відносин; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка; Ін-т міжнар. відносин. 2010. Вип. 90 (ч. 1). С. 175-177.

22. Степаненко К. В. Правове регулювання забезпечення прав і свобод громадян України за кордоном органами виконавчої влади // Наук. вісн. Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ України. 2007. № 4 (35). С. 255-263.

23. Єфремова К. В., Маринів І. І. Визнання держави в сучасному міжнародному праві (на прикладі Косово) // *Право та інноваційне суспільство*: електрон. наук. вид. 2020. № 2 (15). URL: http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Yefremova_Maryniv15.pdf

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: відвідувати практичні заняття; систематично та активно працювати на лекційних і практичних заняттях; давати повну й ґрунтовну відповідь на

питання; обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повно й переконливо наводити доводи при розв'язанні завдань; активно працювати на практичних заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань та розробленні кейсів, повною мірою долучатися до активних форм навчання, використовувати різноманітні джерела з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення бізнес-процесів. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються.

Студентам *рекомендується*: брати участь у тренінгах, наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, написанні наукових статей і рефератів.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять прошу використовувати мобільні телефони тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. Можна приносити із собою питну воду. В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Банківська система» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів передбачає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, есе, контрольна робота. За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується загальна кількість набраних балів (максимально – 8 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 4 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Питання для підготовки до заліку розміщено в АСУ та в «Планах практичних занять і завданнях для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Право зовнішніх зносин (в т. ч. дипломатична і консульська служба)».

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Поточний контроль		Самостійна робота	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка
Практичні заняття	Колоквіуми			

Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		Іспит	знань
max 8	max 8	max 8	max 4	max 4	max 8	max 60	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Право зовнішніх зносин (в т. ч. дипломатична і консульська служба)»

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті (за модуль)	Max 8	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	6	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	4	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	2	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 8	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	7	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	6	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	5	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	4	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
Колоквіум	Max 4	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	3	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	1	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою.

		3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
А	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 - 100
В	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	80 - 89
С	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 - 79

D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	70 - 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 - 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	Не зараховано	35 - 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 - 34